

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje“ i „obveza uzdržavanja“? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatka za uzdržavanje?

Pravna obveza pružanja uzdržavanja zahtjev je koji je propisan zakonom u skladu s kojim jedna osoba mora drugoj osigurati nužna sredstva za život, uključujući sredstva za zadovoljenje duhovnih potreba, i, u slučaju obveze roditelja da uzdržavaju maloljetnu djecu, sredstva za odgoj, obrazovanje i strukovno osposobljavanje.

Obveza uzdržavanja postoji između bračnih drugova, srodnika u izravnoj liniji, braće i sestara i određenih drugih osoba navedenih u zakonu (članak 516. rumunjskog Građanskog zakona).

Obveza uzdržavanja postoji između bivših bračnih drugova (članak 398. Građanskog zakona). Ne treba je miješati s naknadom ili odštetom.

Bračni drug koji je pridonio uzdržavanju djeteta drugog bračnog druga obavezan je osigurati uzdržavanje djeteta do njegove punoljetnosti, ali samo ako su biološki roditelji djeteta umrli, nestali ili potrebiti (članak 517. stavak 1. Građanskog zakona). S druge strane, dijete može imati obvezu uzdržavati osobu koja je njega uzdržavala tijekom 10 godina (članak 517. stavak 2. Građanskog zakona).

Nasljednici osobe koja je imala obvezu uzdržavati maloljetnika ili koja je plaćala uzdržavanje bez zakonske obveze da to čini obvezni su, ovisno o vrijednosti nasljeđene imovine, nastaviti plaćati uzdržavanje ako su roditelji maloljetnika umrli, nestali ili potrebiti, ali samo do punoljetnosti uzdržavane osobe.

2 Do koje godine dijete može primiti doplatka za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Obveza uzdržavanja između roditelja i djece uređena je člancima 499. i 525. Građanskog zakona. Maloljetnici koji traže uzdržavanje od roditelja smatraju se potrebitima ako se ne mogu uzdržavati svojim radom, čak i ako imaju imovinu. Međutim, ako roditelji ne mogu plaćati uzdržavanje bez ugrožavanja vlastitih egzistencijalnih potreba, obiteljski sud može pristati na to da se uzdržavanje osigura prodajom imovine djeteta, osim najnužnije imovine.

Roditelji imaju obvezu uzdržavati dijete koje je postalo punoljetno (obično s 18 godina) i koje studira, do kraja studija, ali najkasnije do 26. godine.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Tužitelj uzdržavana osoba mora zahtjev podnijeti nadležnom sudu u svomju mjestu prebivališta ili u mjestu prebivališta tuženika obveznika uzdržavanja.

Zahtjev za uzdržavanje može se podnijeti zasebno ili tijekom postupka za razvod, utvrđivanje očinstva, ostvarivanje roditeljske odgovornosti nad maloljetnim djetetom ili utvrđivanje prebivališta maloljetnika. Predsjednik suda može odrediti privremene mjere koje se primjenjuju do donošenja odluke o materijalnom postupku koji se odnosi na rastavu braka. Prvostupanjski postupak sastoji se od nekoliko faza. U pisanoj fazi podnose se zahtjev, obrana i protutužba. Mogu se odrediti privremene mjere kao što su oduzimanje ili pljenidba. Pozivaju se stranke i šalju im se dokumenti u postupku. Usmena faza sastoji se od rasprave na kojoj se može odlučivati o prigovorima u postupku i o izvedenim dokazima. Nakon toga slijedi faza odlučivanja i donošenje sudske odluke.

U slučaju sporazumnog razvoda, koji može proglasiti javni bilježnik, bračni drugovi mogu se dogovoriti o svim dodatnim pitanjima razvoda, uključujući o doprinosu svakog roditelja troškovima odgoja, obrazovanja, strukovnog osposobljavanja ili studiranja djece.

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

Stranke u postupcima za uzdržavanje mogu imati zastupnika. Međutim, ako se zahtjev za uzdržavanje podnosi u vezi s brakorazvodnom parnicom, bračni drugovi mogu imati zastupnike u postupku za razvod samo u određenim slučajevima koji su posebno predviđeni u članku 920. Zakona o parničnom postupku. Ako se za utvrđivanje ili povećanje/smanjenje uzdržavanja podnosi zaseban zahtjev, stranke u tradicionalnom smislu može zastupati odvjetnik ili drugi zastupnik. Ako ih zastupa zastupnik koji nije odvjetnik, on ne smije na raspravi iznijeti završnu riječ. Maloljetnika zastupa njegov pravni zastupnik (roditelj ili, iznimno, druga osoba koja ostvaruje roditeljsku odgovornost). Zahtjev koji se odnosi na punoljetno dijete podnosi to dijete u svoje ime.

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Mjesno nadležni sud (za mjesto boravišta tuženika obveznika uzdržavanja ili tužitelja uzdržavane osobe) može se utvrditi konzultiranjem rumunjskog pravosudnog atlasa koji je objavljen na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa na portalu za sudove <http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx>.

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

Ne, jer nije obvezno da podnositelja zahtjeva zastupa odvjetnik ili da mu pomaže.

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

Za zahtjeve za utvrđivanje ili izmjenu uzdržavanja plaća se pristojba od 20 RON. Troškovi obuhvaćaju pomoć ili zastupanje po odvjetniku, ali to nije obvezno. Ako predmetna stranka nema dovoljne prihode, može zatražiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova odvjetnika ili drugih sudskih troškova.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Uzdržavanje se dodjeljuje u skladu s potrebama podnositelja zahtjeva i u skladu sa sredstvima osobe koja ga mora plaćati. U načelu se uzdržavanje dodjeljuje u naravi kako bi se osigurala nužna sredstva za život. U većini slučajeva, međutim, sudovi u praksi određuju iznos uzdržavanja u novcu, kao fiksni iznos ili kao postotak mjesečnog dohotka obveznika uzdržavanja (članak 530. Građanskog zakona). Uzdržavanje u fiksnom iznosu prilagođava se u skladu sa zakonom, ovisno o inflaciji, svaka tri mjeseca.

Ako je za uzdržavanje odgovoran roditelj, ono može iznositi do četvrtinu neto prihoda tog roditelja za jedno dijete, trećinu za dvoje djece i polovinu za troje ili više djece. U skladu sa zakonom, iznos uzdržavanja koji se isplaćuje djeci, u kombinaciji s uzdržavanjem koje se isplaćuje drugim osobama, ne smije premašivati pola neto mjesečnog dohotka obveznika uzdržavanja (članak 529. Građanskog zakona).

U slučaju promjena imovinskog stanja osobe koja plaća uzdržavanje ili potreba osobe koja prima uzdržavanje, obiteljski sud može u novom postupku povećati ili smanjiti iznos uzdržavanja ili, prema potrebi, naložiti prestanak plaćanja (članak 531. Građanskog zakona).

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Uzdržavanje se dodjeljuje u naravi i njime se osiguravaju nužna sredstva za život i, ako je primjenjivo, troškovi odgoja, obrazovanja, strukovnog osposobljavanja ili studiranja (članak 530. Građanskog zakona). Ako se obveza uzdržavanja u naravi ne ispunjava dobrovoljno, obiteljski sud određuje plaćanje uzdržavanja u novcu. Uzdržavanje se može odrediti kao fiksni iznos ili kao postotak neto mjesečnog dohotka obveznika uzdržavanja.

Uzdržavanje se plaća u redovitim obrocima na datume koje su stranke dogovorile ili, ako nema takvog dogovora, na datume određene u sudskoj odluci. Stranke se mogu dogovoriti ili, ako postoje čvrsti razlozi za to, obiteljski sud može odlučiti da će se uzdržavanje platiti unaprijed kao paušalni iznos kojim se pokrivaju potrebe uzdržavanja uzdržavane osobe za dulje vrijeme ili za cijelo vrijeme trajanja uzdržavanja, pod uvjetom da obveznik uzdržavanja ima dovoljno sredstava za ispunjenje te obveze (članak 533. Građanskog zakona).

Uzdržavanje propisano maloljetniku plaća se zakonskom zastupniku maloljetnika.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Budući da se u većini slučajeva uzdržavanje određuje u gotovini, najčešći je način ovrhe zapljena prihoda (mjesečni dohodak). Rjeđi je način ovrhe prisilna prodaja pokretne i nepokretne imovine obveznika uzdržavanja.

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

U odnosu na naplatu potraživanja za uzdržavanje, u članku 728. Zakona o parničnom postupku predviđeno je da se na ime dugovanog iznosa uzdržavanja može izvršiti najviše pola neto mjesečnog dohotka obveznika uzdržavanja. Ako postoji nekoliko postupaka naplate istog iznosa, stvarni nadoknadivi iznos ne smije premašivati pola neto mjesečnog dohotka obveznika uzdržavanja, bez obzira na prirodu potraživanja.

Ako uzdržavana osoba istodobno podnese zahtjeve za zapljenu pokretne ili nepokretne imovine čija vrijednost očito premašuje iznos koji treba platiti, ovršni sud može ograničiti ovrhu na određenu imovinu (članak 701. Zakona o parničnom postupku).

Naplata ovrhom obustavlja se, na primjer, kada je obveza navedena u ovršnom nalogu u potpunosti ispunjena i kada su plaćene pristojbe za ovrhu, ako se ovrha ne može izvršiti ili nastaviti zbog nedovoljno zapljenjive imovine ili nemogućnosti prodaje te imovine i ako je ovrha ukinuta (članak 702. Zakona o parničnom postupku).

Zastara prava na ovrhu iznosi tri godine. Ovršnom sudu može se podnijeti žalba protiv naplate ovrhom. Nadležni sud može obustaviti ovrhu do donošenja odluke o žalbi (članak 712. i dalje Zakona o parničnom postupku).

Ako su ovršni nalog ili sama ovrha poništeni, predmetna stranka ima pravo na ukidanje ovrhe povratom u prethodno stanje (članak 723. i dalje Zakona o parničnom postupku).

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Nije primjenjivo.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Nije primjenjivo.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

U skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 4/2009, Haškom konvencijom iz 2007. ili Njujorškom konvencijom iz 1956., podnositelj može podnijeti svoj zahtjev za uzdržavanje preko rumunjskog Ministarstva pravosuđa ako obveznik uzdržavanja živi u državi članici EU-a koja je stranka Haške konvencije iz 2007. ili Njujorške konvencije iz 1956.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

Ministerul Justiției (Ministarstvo pravosuđa), str. Apolodor nr. 17, Sector 5, Bucharest, Postcode 050741.

Directia Drept Internațional și Cooperare Judiciară (Uprava za međunarodno pravo i pravosudnu suradnju)

Faks +40372041079 ili +40372041084, e-adresa ddit@just.ro

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Ne, podnositelj zahtjeva mora se obratiti središnjem tijelu za prosljeđivanje zahtjeva u svojoj državi koje je određeno u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 4/2009, Haškom konvencijom iz 2007. ili Njujorškom konvencijom iz 1956.

Središnje tijelo koje prosljeđuje zahtjev iz države obveznika uzdržavanja može se obratiti rumunjskom središnjem tijelu primatelju:

rumunjskome Ministarstvu pravosuđa za zahtjeve koji se podnose u skladu s Uredbom Vijeća (EZ) br. 4/2009 i Haškom konvencijom iz 2007. ili

Odvjetničkoj komori u Bukureštu (Baroul București) za zahtjeve koji se podnose u skladu s Njujorškom konvencijom iz 1956.

Zatim se podnosi zahtjev nadležnom sudu.

Obveznik uzdržavanja koji živi u inozemstvu može svoj zahtjev podnijeti izravno, osobno ili preko odvjetnika rumunjskom sudu koji je nadležan u mjestu boravišta tuženika ili obveznika uzdržavanja.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Podnositelj zahtjeva koji živi u inozemstvu može svoj zahtjev podnijeti izravno, osobno ili preko odvjetnika rumunjskom sudu koji je nadležan u mjestu boravišta tuženika ili obveznika uzdržavanja. Podaci za kontakt nadležnog rumunjskog suda dostupni su na portalu za sudove

<http://portal.just.ro/SitePages/acasa.aspx> na temelju mjesta prebivališta tuženika ili obveznika uzdržavanja.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da. U skladu s člankom 2612. rumunjskog Građanskog zakona, pravo primjenjivo na obveze uzdržavanja utvrđuje se u skladu s pravom Europske unije, odnosno Haškim protokolom od 23. studenoga 2007. o mjerodavnom pravu za obveze uzdržavanja.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

U skladu sa Zakonom br. 36/2012 o određenim mjerama nužnima za primjenu određenih uredbi i odluka Vijeća Europske unije i instrumenata privatnog međunarodnog prava u području obveza uzdržavanja, nakon primitka zahtjeva za uzdržavanje ili određenih mjera, Ministarstvo pravosuđa prosljeđuje ih na rješavanje nadležnom tijelu koje posjeduje osobne podatke, nadležnoj lokalnoj odvjetničkoj komori, Komori sudskih izvršitelja ili, ako je primjenjivo, nadležnom sudu.

U slučaju zahtjeva koji se podnose preko središnjeg tijela u skladu s člankom 46. Uredbe, besplatna i potpuna pravna pomoć može se odobriti podnositeljima zahtjeva za uzdržavanje koji još nisu navršili 18 godina ili koji nastavljaju studij, ali ne nakon 21. godine, i podnositeljima zahtjeva za uzdržavanje koji su ranjive osobe.

Ministarstvo pravosuđa prosljeđuje zahtjeve zaprimljene iz inozemstva izravno nadležnoj lokalnoj odvjetničkoj komori. Predsjednik odvjetničke komore hitno donosi obveznu odluku po službenoj dužnosti kojom imenuje odvjetnika. Imenovani odvjetnik podnosi zahtjev za odobrenje pravne pomoći, uključujući za plaćanje naknade sudskog izvršitelja.

Potom, nakon ishoda ovršnog naloga, imenovani odvjetnik traži od suda da odobri pravnu pomoć u obliku plaćanja naknade sudskog izvršitelja. Odvjetnik podnosi zahtjev za naplatu ovrhom, ovršni nalog i odluku predsjednika odvjetničke komore nadležnom lokalnom sudskom izvršitelju.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Rumunjska je donijela *Zakon br. 36/2012 o određenim mjerama nužnim za primjenu određenih uredbi i odluka Vijeća Europske unije i instrumenata privatnog međunarodnog prava u području obveza uzdržavanja.*

Ministarstvo pravosuđa određeno je kao rumunjsko središnje tijelo koje prosljeđuje zahtjeve predviđene u člancima 53. i 56. Uredbe. Po primitku potrebne prateće dokumentacije od obveznika uzdržavanja ili uzdržavane osobe, Ministarstvo pravosuđa ispunjava Dio A zahtjeva i može uzdržavanoj osobi ili obvezniku uzdržavanja pomoći s ispunjavanjem Dijela B.

Ministarstvo pravosuđa središnje je tijelo određeno za primanje zahtjeva za posebne mjere i za uzdržavanje. Po primitku zahtjeva, ono ih šalje na rješavanje nadležnom tijelu ili tijelu koje obrađuje osobne podatke, nadležnoj lokalnoj odvjetničkoj komori, Komori sudskih izvršitelja ili, ako je primjenjivo, nadležnom sudu.

Ova je internetska stranica dio portala [Vaša Europa](#).

Važno nam je vaše [mišljenje](#) o korisnosti pruženih informacija.

This webpage is part of an EU quality network

Posljednji put ažurirano: 28/07/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJA-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.